

Hospodářský vývoj Zlínského kraje ve 4. čtvrtletí 2023

ZAMĚŠTNANCI A MZDY

Podle předběžných výsledků dosáhl ve 4. čtvrtletí roku 2023 **průměrný evidenční počet zaměstnanců** přepočtený na plně zaměstnané (FTE) ve Zlínském kraji 200,5 tis. osob. Územní třídění bylo provedeno podle místa skutečného pracoviště zaměstnanců tzv. „pracovištní metodou“. Proti shodnému období roku 2022 došlo k poklesu o 1,1 %, stejný pokles zaznamenal Olomoucký kraj, nejvyšší kraj Pardubický (o 1,2 %). Relativní nárůst evidovali v Hl. m. Praze (o 2,4 %), Jihomoravském (o 0,4 %), Středočeském (o 0,3 %) a Plzeňském kraji (o 0,2 %), rovněž na úrovni celé ČR (o 0,1 %).

Průměrná hrubá měsíční mzda na přepočtené počty zaměstnanců meziročně vzrostla ve všech krajích, v rozpětí od 5,4 % (Hl. m. Praha) po 7,5 % (Ústecký kraj). Zvýšení **průměrné hrubé měsíční mzdy** ve Zlínském kraji o 6,6 % na 42 318 Kč znamenalo nadprůměrný růst vůči republikové hodnotě (o 6,3 %) a bylo krajsky čtvrté nejvyšší. Průměrná mzda ve Zlínském kraji zůstala o 3 695 Kč pod úrovní průměrné mzdy v ČR (46 013 Kč) a stala se krajsky šestou nejnižší.

EKONOMICKÁ AKTIVITA A MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI

Dle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) ve 4. čtvrtletí 2023 pracovalo ve Zlínském kraji **v hlavním zaměstnání** 273,1 tis. osob, z toho 56,2 % mužů a 43,8 % žen. **Další zaměstnání** mělo 8,6 tis. osob s převahou žen (60,2 %), která v mezikrajském porovnání byla nejvýraznější. Na úrovni ČR převažovali z 56,3 % muži. Míra ekonomické aktivity (osob ve věku 15 let a více) činila v kraji 58,1 %, proti republikové úrovni (60,2 %) byla podprůměrná, v mezikrajském srovnání třetí nejnižší po Moravskoslezském kraji (57,7 %) a Libereckém (57,5 %). Obecná míra nezaměstnanosti ve 4. čtvrtletí 2023 dosáhla ve Zlínském kraji 1,9 %, šesté nejnižší krajské hodnoty. Oproti stejnému období roku 2022 se její výše nezměnila.

NEZAMĚŠTNANOST

Úřad práce ČR evidoval ve Zlínském kraji k 31. 12. 2023 celkem 11 498 **uchazečů o zaměstnání**, jejich počet se proti 4. čtvrtletí 2022 zvýšil o 0,2 %. Podíl nezaměstnaných osob byl na úrovni 2,88 % a po Hl. m. Praze byl druhým nejnižším. Celorepublikový průměr dosáhl hodnoty 3,73 %. **Počet pracovních míst v evidenci úřadu práce** meziročně klesl o 14,0 % na 8 549, z toho 749 míst bylo vhodných pro osoby se zdravotním postižením a jejich počet poklesl o 10,2 %.

EKONOMICKÉ SUBJEKTY

V **registru ekonomických subjektů** bylo ve Zlínském kraji k 31. 12. 2023 registrováno 131 790 jednotek. Subjekty v kraji tvořily 4,7 % republikového počtu (2,8 mil.). Celkem 100 434 fyzických osob (včetně zahraničních fyzických osob) představovalo 76,2 % z celkového počtu ekonomických subjektů v kraji. Právnícké osoby byly zastoupeny počtem 31 356, resp. 23,8 %.

Dle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE mělo v kraji 21,0 tis. subjektů uvedeno jako hlavní činnost velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel. Následovaly subjekty zpracovatelského průmyslu (19,4 tis. jednotek), stavebnictví (17,0 tis. jednotek), profesní, vědecké a technické činnosti (15,2 tis. jednotek).

STAVEBNÍ POVOLENÍ

Od počátku roku 2023 bylo ve Zlínském kraji podle předběžných údajů vydáno 4 134 **stavebních povolení**, což znamenalo snížení o 3,7 % proti roku 2022. Největší relativní pokles počtu stavebních povolení v kraji nastal v okrese Uherské Hradiště (o 11,6 %). Snížení zaznamenaly také okresy Zlín (o 4,8 %) a Kroměříž (o 4,3 %). Jediný okres Vsetín evidoval navýšení 6,1 %. Na bytové stavby bylo vydáno 35,0 % stavebních povolení, na nebytové stavby 24,6 % a na inženýrské stavby 40,4 %.

Orientační hodnota staveb v kraji, na něž byla vydána v roce 2023 stavební povolení, činila 21,1 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst 6,6 %. Průměrná hodnota jednoho stavebního povolení dosáhla 5,1 mil. Kč a v okresech kraje se pohybovala od 4,5 mil. Kč (okres Vsetín) po 5,6 mil. Kč (okres Zlín). Počtem vydaných stavebních povolení se řadil Zlínský kraj na 9. místo mezi kraji. Nejvíce stavebních povolení bylo vydáno ve Středočeském kraji (14 011), nejméně v Karlovarském (1 988). Orientační hodnota staveb dosáhla nejvyšší hodnoty (75,4 mld. Kč) v kraji Jihomoravském, nejnižší hodnotu registroval kraj Karlovarský (10,5 mld. Kč).

BYTOVÁ VÝSTAVBA

Počet **zahájených bytů** v 1. až 4. čtvrtletí 2023 se podle předběžných údajů snížil meziročně ve všech krajích s výjimkou Karlovarského a Jihočeského, což se projevilo poklesem i na celorepublikové úrovni (o 15,5 %). Zlínský kraj zaznamenal třetí největší snížení (o 24,8 %), nejvýraznější nastalo v Olomouckém kraji (o 34,4 %). Počet **dokončených bytů** v ČR klesl o 3,4 %, ovšem ve Zlínském kraji vzrostl o 2,5 %. Jednalo se o nejmenší nárůst z pěti krajů, ve kterých se počet dokončených bytů meziročně zvýšil, nejvýznamnější zaznamenal Jihočeský kraj (o 17,6 %). Za rok 2023 bylo ve Zlínském kraji dokončeno 1 684 bytových jednotek, z toho 983 (58,4 %) v nových rodinných domech a 580 (34,4 %) v nových bytových domech. Nové rodinné domy převažovaly v kraji rovněž u zahájených bytů, kde z celkového počtu 1 312 bytů tvořily 67,3 % (883 jednotek). V nových bytových domech započala výstavba 259 bytů (19,7 %). K meziročnímu poklesu zahájených bytů došlo ve všech okresech Zlínského kraje, k nejmarkantnějšímu ve Vsetíně (o 51,9 %) a k nejmenšímu ve Zlíně (o 1,3 %). Okresy Zlín a Vsetín evidovaly rovněž meziroční snížení počtu dokončených bytů (o 15,8 % a 5,4 %), naopak v Kroměříži a zvláště v Uherském Hradišti se projevilo jejich navýšení (o 5,5 % a 31,9 %).

ZEMĚDĚLSTVÍ

Výroba masa (bez drůbežího) v jatečné hmotnosti ve Zlínském kraji v roce 2023 dosáhla 9 204 t, z toho téměř polovinu (47,0 %) tvořilo vepřové. Meziročně v kraji a také republikově výroba masa o 3,3 % klesla. Největší snížení zaznamenal Karlovarský kraj (o 15,9 %), výroba se mírně zvýšila pouze v Ústeckém a Pardubickém kraji (o 1,6 % a 0,6 %). Stěžejním producentem masa v ČR s podílem 19,3 % republikového množství (51 893 t) se stal již tradičně Jihočeský kraj.

Sklizeň vybraných zemědělských plodin byla ve Zlínském kraji meziročně vyšší především u řepky (o 12,0 %) a cukrové řepy (o 10,0 %), sklídilo se rovněž více obilovin (o 0,7 %). Proti roku 2022 klesla zásadně úroda brambor (o 31,6 %). Navýšení produkce obilovin zaznamenaly pouze čtyři kraje, na úrovni ČR se projevilo pokles o 2,7 %. Brambor se sklídilo méně ve všech krajích, republikově došlo ke snížení o 12,4 %.

PRŮMYSL

Ve Zlínském kraji byl v roce 2023 evidován podle předběžných údajů **průměrný počet 181 průmyslových podniků** (subjektů se sídlem na území kraje se 100 a více zaměstnanci), ve kterých pracoval **průměrný počet 50 455 zaměstnanců** (fyzických osob). **Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslových podnicích** se meziročně zvýšila ve všech krajích, ve Zlínském o 8,2 % a jednalo se o osmé největší navýšení mezi kraji. Průměrná mzda zaměstnance v průmyslové výrobě (42 083 Kč) zaujala krajsky pátou nejnižší pozici, od nejvyšší mzdy ve Středočeském kraji ji dělilo 13 777 Kč, od nejnižší v Olomouckém kraji 1 865 Kč. Na úrovni ČR mzda v průmyslu činila 46 001 Kč a meziročně se zvýšila o 8,7 %.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy ve Zlínském kraji meziročně vzrostly o 1,0 % na 222,7 mld. Kč. Za celou Českou republiku došlo k nárůstu 7,8 % na 4 852,8 mld. Kč.

STAVEBNICTVÍ

V podnicích s převažující stavební činností s 50 a více zaměstnanci se sídlem ve Zlínském kraji činil v roce 2023 **průměrný evidenční počet 3 392 zaměstnanců** (fyzických osob). Ve srovnání s rokem 2022 to znamenalo o 4,1 % méně. Počet zaměstnanců meziročně klesl v devíti krajích, nejvýrazněji v Karlovarském (o 17,1 %). Ve Zlínském kraji **průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ve stavebnictví** dosáhla 41 275 Kč, když meziročně vzrostla o 6,4 %, čímž se dostala na čtvrtou nejnižší krajskou příčku růstu mezd. Navýšení průměrné mzdy se konalo ve všech krajích, nejvýrazněji v Karlovarském (o 18,2 %). Zlínský kraj zaznamenal třetí nejnižší průměrnou mzdu po krajích Královéhradeckém (37 153 Kč) a Karlovarském (37 904 Kč). Nacházela se o 8 501 Kč pod republikovou úroveň.

Základní stavební výroba (ZSV) se meziročně zvýšila o 5,0 % a za rok 2023 představovala 6,9 mld. Kč b. c., tj. 2,9 % republikového objemu ZSV (238,0 mld. Kč b. c.). V tuzemském pozemním stavitelství se stavební výroba v kraji zvýšila o 3,6 % na 4,5 mld. Kč b. c. a v inženýrském stavitelství o 6,1 % na 2,3 mld. Kč b. c.

NÁVŠTĚVNOST V HROMADNÝCH UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍCH

Do hromadných ubytovacích zařízení Zlínského kraje v průběhu roku 2023 zavítalo 821,7 tis. **hostů**, z toho 13,7 % nerezidentů. K nejpčetnějším návštěvníkům ze zahraničí patřili klienti ze Slovenska (43,3 tis.), Německa (14,6 tis.) a Polska (12,4 tis.). Celkový **počet přenocování** v kraji dosáhl 2,3 mil. nocí. Meziročně vzrostl počet hostů o 2,5 % a počet přenocování o 0,1 %, což v krajském srovnání představovalo nejnižší relativní navýšení. Pouze v Libereckém kraji se projevilo v případě přenocování meziroční pokles. V celé ČR vzrostl počet hostů o 13,1 % na 22,0 mil. a počet přenocování o 10,4 % na 55,8 mil.

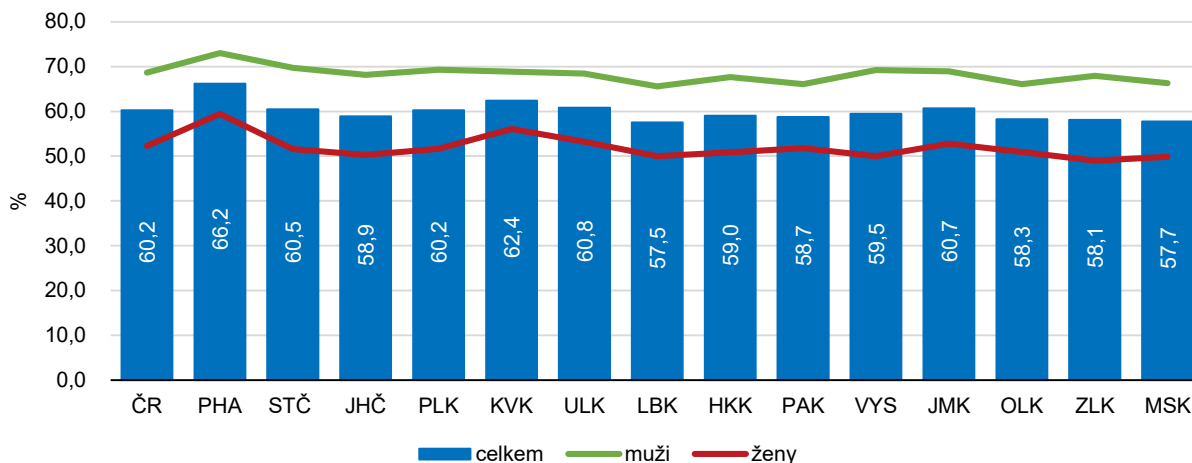
Tab. 1 Pohyb obyvatel ve Zlínském kraji a jeho okresech v roce 2023

(předběžné údaje)

	Stav k 1. 1. 2023	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Celkový přírůstek/úbytek	Stav k 31. 12. 2023
Kraj celkem	580 531	4 861	6 276	-1 415	7 803	6 175	1 628	213	580 744
v tom okresy									
Kroměříž	104 522	910	1 239	-329	1 771	1 554	217	-112	104 410
Uherské Hradiště	141 496	1 229	1 429	-200	2 314	1 874	440	240	141 736
Vsetín	142 180	1 214	1 520	-306	2 186	1 759	427	121	142 301
Zlín	192 333	1 508	2 088	-580	3 493	2 949	544	-36	192 297

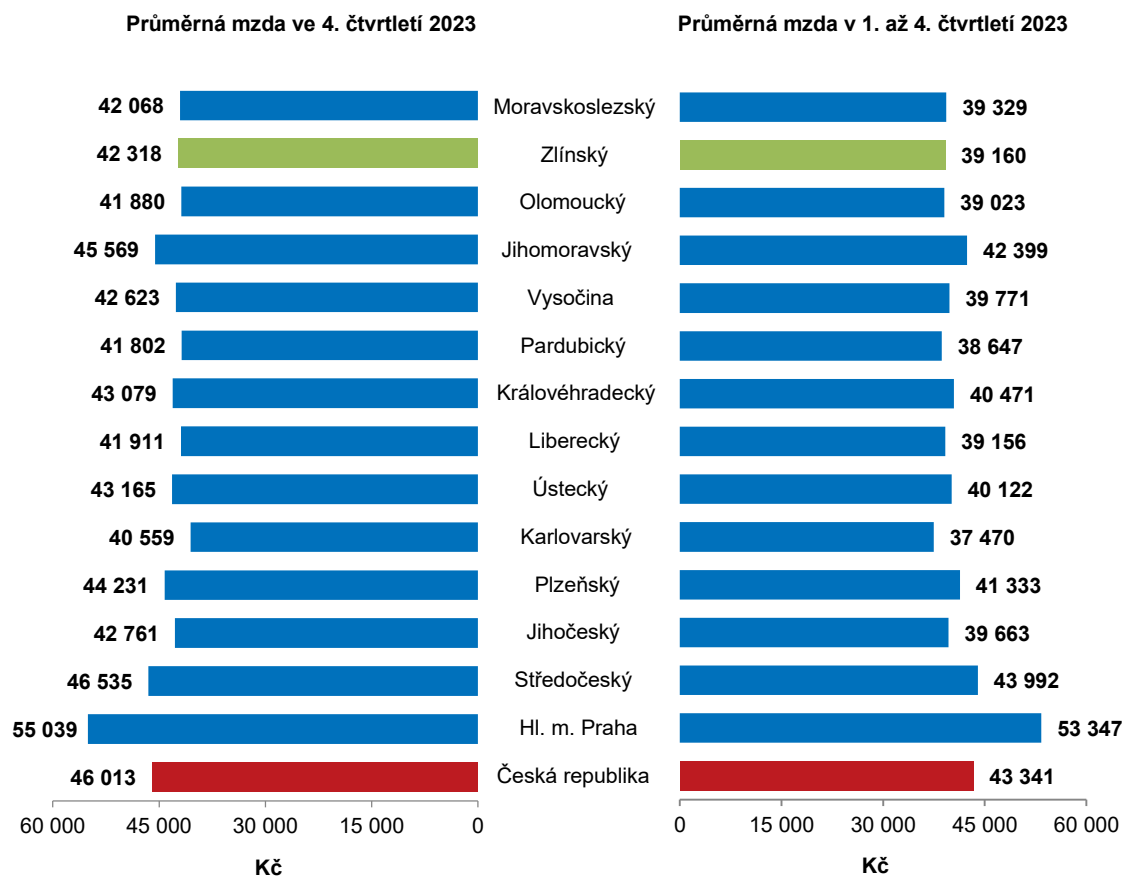
Graf 1 Míra ekonomické aktivity v ČR a krajích ve 4. čtvrtletí 2023

(dle Výběrového šetření pracovních sil - VŠPS)

Graf 2 Průměrná hrubá měsíční mzda podle místa pracoviště v ČR a krajích

(osoby přečtené na plně zaměstnané, dle předběžných údajů)

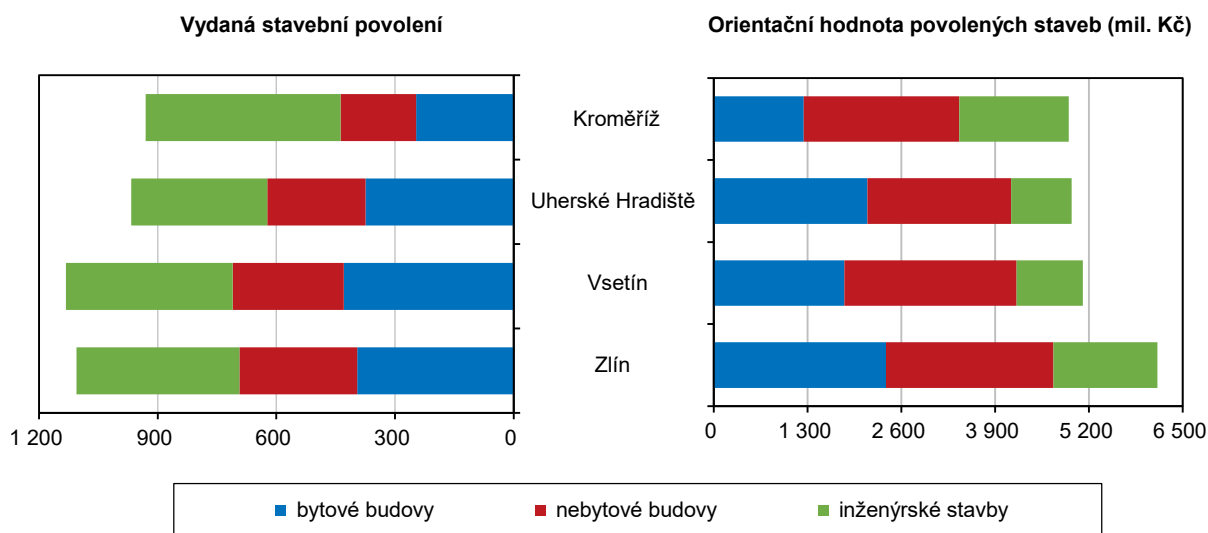

Tab. 2 Bytová výstavba ve Zlínském kraji a jeho okresech v 1. až 4. čtvrtletí 2023

(předběžné údaje)

	Zahájené byty		Dokončené byty						
	celkem	index 2023/2022	celkem	index 2023/2022	v tom		z toho		
					nová výstavba	změny dokončených staveb	v nových rodinných domech	v nových bytových domech	v nebytových budovách
Kraj celkem	1 312	75,2	1 684	102,5	1 569	115	983	580	38
v tom okresy									
Kroměříž	191	69,0	288	105,5	279	9	170	108	3
Uherské Hradiště	368	96,1	579	131,9	546	33	261	283	9
Vsetín	301	48,1	300	94,6	260	40	231	27	8
Zlín	452	98,7	517	84,2	484	33	321	162	18

Graf 3 Vydaná stavební povolení a orientační hodnota staveb, na které byla vydána stavební povolení, v okresech Zlínského kraje v 1. až 4. čtvrtletí 2023

Graf 4 Hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních ve Zlínském kraji podle čtvrtletí

